

Analiza preliminară a Impactului de Reglementare

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Proiectul de modificare și completare a Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.180/2016 din 10 iunie 2016
Data:	
Autoritatea administrației publice autor:	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
Subdiviziunea:	Departamentul reglementări
Persoana responsabilă și informația de contact:	Breahna Elena e.breahna@anre.md tel. 022 852 936

Componentele analizei impactului de reglementare

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	1
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	5

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

Nivelul de interes public este mediu corespunzător unor grupuri sociale care nu reprezintă majoritatea societății sau o parte importantă a unui sector economic.

Intervenția vine cu modificări care ar putea schimba în parte unele mecanisme/norme existente în prezent, iar necesitatea intervenției a rezultat din necesitatea respectării principiilor din Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Intervenția ar putea afecta neesențial o parte mică a societății sau o parte mică a unui sector economic.

2. Definirea problemei

Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare are drept scop crearea cadrului legal pentru înființarea, organizarea, gestionarea, reglementarea și monitorizarea funcționării serviciului public de alimentare cu apă potabilă, tehnologică, de canalizare și de epurare a apelor uzate menajere și industriale în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, competitivitate, transparență, cu respectarea normelor de calitate, de securitate și de protecție a mediului.

Serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare au un rol decisiv pentru îmbunătățirea

calității vieții tuturor cetățenilor și pentru evitarea excluderii sociale și izolării. Ținând cont de importanța lor pentru economie și pentru producerea de alte bunuri și servicii, eficiența și calitatea acestora constituie un factor de competitivitate și de cea mai mare coeziune, în special datorită faptului că permit atragerea investițiilor în regiuni mai puțin favorizate.

Serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare se află în centrul dezbaterii politice, în special din perspectiva rolului pe care îl au autoritățile publice într-o economie de piață și anume, pe de o parte, acela de a veghea buna funcționare a pieței și, pe de altă parte, de a garanta interesul general, în special satisfacerea nevoilor primordiale ale cetățenilor.

Furnizarea de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare într-o manieră performantă și nediscriminatorie constituie, la rândul său, o condiție pentru o mai bună integrare economică în UE.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13.12.2013 reglementarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se asigură de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și care este în drept să pună în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Conform articolului 7, alineat (2), lit. i) din Legea respectivă ANRE a emis Hotărârea Consiliului de administrație nr.180/2016 din 10 iunie 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă.

Pct. 36 din Regulament stabilește că „Anual, până la finele lunii noiembrie, operatorii care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, titulari de licențe eliberate de Agenție, vor prezenta Agenției calculele consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, volume de apă care vor fi luate în considerație la determinarea tarifelor la serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate pentru anul calendaristic următor, calcule efectuate în conformitate cu prezentul Regulament”.

Potrivit pct. 39 din Regulament „Valoarea consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă al operatorului, titular de licență care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare se aprobă anual de către Agenție”.

În rezultatul analizei acestor norme s-a constatat că nu există o corelare strictă în procesul de aplicare a prevederilor Regulamentului în partea ce ține de respectarea deplină a principiului stabilit prin art. 7, alin. (3), lit. c) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu dreptul Agenției de a pune în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Examinarea calculelor consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare prezentate de titularii de licență demonstrează despre posibile situații a depășirii valorii consumului tehnologic și a pierderilor de apă efectiv înregistrată.

O astfel de situație a fost sesizată la titularul de licență ÎIS „Acva-Nord” în proces de insolvență, atunci când Agenția, respectând principiul stabilit în Legea nr.303/2013, a aprobat valoarea efectiv înregistrată pe perioada anului 2015 de 112 143 m³, dar nu pe cea calculată în conformitate cu Regulamentul de 1 362 435,9 m³.

Reieșind din circumstanțele că Agenția este responsabilă de examinarea cheltuielilor ce se includ în tarifele pentru serviciile de alimentare cu apă și canalizare, aceasta a inițiat procesul de examinare a stării tehnice a sistemelor de alimentare cu apă a operatorilor, însă calculele consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă urmează să fie efectuate de operatori conform Regulamentului.

În scopul depășirii situației create, aplicării stricte a principiului invocat în art.7, se propune modificarea punctelor 36-39 din Secțiunea 4 „APROBAREA CONSUMULUI TEHNOLOGIC ȘI A PIERDERILOR DE APĂ” din Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.180/2016 din 10 iunie 2016.

Calcululele prealabile estimează că odată cu implementarea modificărilor propuse precum și a Regulamentului integral se va obține o reducere a volumului de consum tehnologic și a pierderilor de apă, inclusiv:

- a) la procesele de captare a apei - **0,5 %** din volumul total de apă captat destinat pentru consumul tehnologic;
- b) la procesele de captare, tratare a apei - **0,4 %** din volumul total de apă captat destinat pentru consumul tehnologic;
- c) la procesele de transport/ distribuție a apei pentru consumatori - **0,2 %** din volumul total de apă destinat pentru consumul tehnologic;
- d) sistemul public de canalizare - **0,2 %** din volumul total de apă destinat pentru consumul tehnologic;

În cazul în care, nu va fi întreprinsă nici o acțiune, în sensul elaborării și aprobării de către Agenție a modificărilor și completărilor la Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare poate surveni una din următoarele situații:

- a) consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare ar putea fi contestate, pe motiv că baza normativă nu este bine definită și, respectiv, nu sunt respectate exigențele stabilite de Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- b) nu va permite acoperirea costurilor necesare și justificate pentru furnizarea fiabilă și în mod continuu de către operatori consumatorilor, a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- c) între ANRE și operatori vor apărea probleme, divergențe ce țin de stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- d) vor apărea probleme, divergențe între consumatori și operatori, în deosebi din partea consumatorilor casnici, referitor la tariful de prestare a serviciilor publice de alimentare cu apă potabilă și de canalizare.
- e) operatorii, consumatorii, autoritățile administrației publice locale se vor adresa Parlamentului, Guvernului cu demersuri prin care vor solicita intervențiile necesare pentru a fi respectată cerințele legislației de către organul de reglementare (ANRE).

3. Stabilirea obiectivelor

Principalele obiective stabilite ale intervenției sunt:

- îmbunătățirea cadrului secundar de reglementare necesar pentru activitățile desfășurate în sectorul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- stabilirea unor reguli și criterii obiective, transparente neechivoce și de aplicabilitate unică cu privire la stabilirea și aprobarea modalității unice de calculare și aprobare a consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, în

scop de utilizare a acestor valori la determinarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate;

- evitarea situațiilor de includere în tarifele reglementate a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare nejustificate și care nu sunt necesare la desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- transparență la determinarea consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare, valori utilizate la calcularea tarifelor, astfel ca concret, fiecare categorie de consumator să achite doar costurile real suportate de operator pentru furnizarea serviciului public de alimentare cu apă la locul de consum al consumatorului.

4. Identificarea opțiunilor

Au fost identificate două opțiuni:

I. A nu face nimic

II. Modificarea și completarea actului normativ - reglementare clasică

Opțiunea I constă în a nu modifica și completa Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.180/2016 din 10 iunie 2016.

Opțiunea II constă în modificarea și completarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.180/2016 din 10 iunie 2016.

Modificarea va permite respectarea principiului stabilit în art. 7, alin. (3), lit. c) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care stipulează că Agenția este în drept să pună în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Intervenția dată presupune modificarea punctelor 36-39 din Regulamentul aprobat și anume:

a) Stabilirea mecanismului de determinare a valorii consumului tehnologic și al pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă;

b) Stabilirea plafoanelor pentru valorile consumului tehnologic și al pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă acceptate în scopuri tarifare;

c) Stabilirea dreptului Agenției de a solicita de la titularii de licențe informații suplimentare necesare pentru ajustarea, reglementarea și aprobarea consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă din sistemul public de alimentare cu apă;

d) Stabilirea atribuției Agenției de a aproba anual valoarea consumului tehnologic și a pierderilor de apă.

5. Analiza și compararea opțiunilor

La capitolul abordărilor alternative au fost identificate două opțiuni:

1. **A nu face nimic.**

Opțiunea constă în a nu întreprinde nici o măsură în vederea modificării Regulamentului.

Ca urmare, în lipsa unui Regulament, care să corespundă prevederilor Legii nr. 303/2013, stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor

de apă în sistemele publice de alimentare cu apă ar putea fi contestate, pe motiv că bază normativă nu corespunde Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv, nu sunt respectate exigențele impuse de Lege și stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă nu includ costurile justificate, suportate de operatori pentru prestarea serviciilor publice.

2. Reglementarea clasică.

Opțiunea a II-a presupune modificarea Regulamentului dat și ca urmare va permite aplicarea principiilor și criteriile de calculare a consumului tehnologic și a pierderilor de apă, care va duce la asigurarea transparenței în procesul de determinare a consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă și va contribui la eficientizarea activității operatorilor, stimulându-i să reducă consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemele publice de alimentare cu apă.

Evaluarea alternativelor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

ALTERNATIVA	POSIBILELE AVANTAJE	POSIBILELE DEZAVANTAJE
1. A nu face nimic	a) Nu va fi clar stabilite plafoanele pentru valorile consumului tehnologic și al pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă acceptate în scopuri tarifare, astfel operatorii având posibilitatea să solicite majorarea tarifelor pentru a recupera toate costurile ce nu au fost recuperate prin tarife și suportate de către operatori.	a) Întrucât serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare este un serviciu de interes public unde nu există și nu poate exista concurență, operatorii care furnizează acest serviciu nu vor fi stimulați să depună eforturi pentru reducerea consumului tehnologic și pierderilor de apă din sistemele publice de alimentare cu apă fiind siguri că își vor recupera tot consumul tehnologic și toate pierderile de apă din sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare prin tarif; b) Nu se vor respecta integral prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, care prevede că Agenția este în drept să pună în aplicare principiul eficienței maxime la cheltuieli minime la calcularea și aprobarea tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.
2. Reglementarea clasică. Modificarea	a) Va fi asigurată transparența în legătură cu valorile consumului tehnologic și al pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu	Modificarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului

Regulamentului	<p>apă acceptate în scopuri tarifare;</p> <p>b) Operatorii din sector vor fi obligați să eficientizeze activitatea și să minimizeze costurile aferente activităților desfășurate, fapt de care vor beneficia consumatorii;</p> <p>c) Operatorii din sector vor tinde să reducă consumul tehnologic și pierderile de apă la procesele de captare, tratare a apei, la transportarea/ distribuția apei consumatorilor, la colectarea și transportarea apelor uzate;</p> <p>d) Vor fi respectate principiile stabilite în Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p>	<p>tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă nu va influența negativ activitatea operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare.</p>
----------------	--	--

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului.

Costuri:

Prin modificarea și completarea Regulamentului Regulamentul cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, intervenția statului va avea impact asupra tuturor operatorilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și asupra tuturor consumatorilor serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Autorii prezentei AIR estimează că la modificarea Regulamentului menționat, statul ar putea suporta doar costuri aferente publicării documentului, în valoare de circa lei.

Urmare a modificării prezentului Regulament, titularii de licențe nu vor suporta alte costuri, suplimentare celor de activitate în regim obișnuit.

Beneficii:

Modificarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă, va rezulta în plafonarea și determinarea corectă a valorilor consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă funcție de procesele tehnologice, care sunt necesare și justificate pentru a furniza serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare consumatorilor, inclusiv excluderea din calcul a consumurilor de apă care nu sunt necesare pentru a funcționa sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Stabilirea modalității unice de calculare și aprobare a consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă în sistemul public de alimentare cu apă, conform Regulamentului dat, volumelor reale care vor fi luate în considerație la determinarea tarifelor constituie un beneficiu al intervenției statului, va conduce la eficientizarea activității operatorilor și astfel operatorii vor fi stimulați să desfășoare activitatea la costuri minime și în tarifele ce urmează a fi achitate de către consumatori, inclusiv antreprenori, nu vor fi incluse cheltuieli nejustificate, asigurându-se îndeplinirea cerințele prevăzute de Lege.

Astfel cheltuielile justificate și necesare ale operatorului legate de consumul tehnologic și pierderile de apă în sistemul public de alimentare cu apă se vor lua în considerație la determinarea tarifelor, iar celelalte pierderi de apă nu vor fi incluse la determinarea tarifelor și

operatorii vor fi impuși să întreprindă măsuri eficiente pentru a le elimina, concomitent asigurând furnizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare la costuri minime și eficiență maximă.

Autorii prezentei AIR consideră oportună aplicarea opțiunii a II-a, care presupune modificarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă.

Această modificare va satisface și interesul public în sensul că prin stabilirea mecanismului de aprobare a consumurilor tehnologice și a pierderilor de apă, volume care vor fi luate în considerație la determinarea tarifelor, tarife stabilite în baza costurilor justificate și necesare operatorilor pentru a furniza serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, va conduce la eficientizarea activității operatorilor și astfel operatorii vor desfășura activitatea la costuri minime, după cum este prevăzut de Lege.

Astfel, modificarea Regulamentului corespunde principiului proporționalității intereselor societății și protecției intereselor întreprinzătorilor, inclusiv întreprinderilor mici și mijlocii.

6. Implementarea și monitorizarea (se completează pentru analiza complexă)

Intervenția dată nu necesită o analiză complexă.

7. Consultarea

Modificarea Regulamentului cu privire la stabilirea și aprobarea, în scop de determinare a tarifelor, a consumului tehnologic și a pierderilor de apă în sistemele publice de alimentare cu apă va avea impact asupra:

- titularilor de licențe pentru prestarea serviciului dat;
- consumatorilor finali (atât casnici cât și noncasnici), instalațiile cărora sunt conectate sau vor fi conectate la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Astfel, atât AIR cât și proiectul modificărilor și completărilor la Regulament vor fi prezentate spre examinare și avizare instituțiilor interesate.

De asemenea, AIR și proiectul au fost plasate pe pagina web a Agenției pentru a fi accesibile publicului larg, inclusiv consumatorilor, pentru consultare

Anexe